

DOMOLJUB

Glasiło Jugoslovanske Kmetske Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 30 K na leto. —
Za inozemstvo 50 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Za pravice našega ljudstva.

Na katoliškem shodu na Brezjah dne 4. t. m. je načelnik SLS, dr. Korošec, potem ko je uvodoma poudarjal, da se mora tudi javno življenje ravnati po krščanskih verskih načelih, izvajal sledeče:

Klečeplazili ne bomo.

V naši državi bomo prišli kmalu do tega, da ne bomo več smeli ničesar misliti, kar ni predpisano. Klečeplazstvo je tako veliko kakor še nikdar. Pred vsakim, ki ima oblast, bi se morali spuščati na kolena in nič drugega govoriti in delati kakor to kar si domišlja oni, ki ima slučajno v rokah oblast. To ni svoboda, ampak vzgoja za klečeplazstvo, to je vzgoja za ovajanje pri raznih oblasteh; vzgoja za breznačelne ljudi, ki nikdar ne drže, ko bi bilo treba držati. Ko bo prišla država v nevarnost, bomo videli, da bodo ti ovajalci, ti denuncijanti, najbolj nevaren element, kadar bo treba braniti svobodo in vpliv ljudstva. Kdor se noče klanjati vsakemu ministru, je danes protidržaven element, ga ovajajo na vse načine. To ni pa nič novega. Tako se je godilo od tistega časa, odkar imamo krščanstvo na svetu. Kristusa so pripeljali pred Pilata. Ta je hotel imeti od njega odgovor na obdolžitev, da hujška in brani plačevati davke, Kristus pa mu ni odgovoril. Tako je danes mnogo očitania, ki mu poštenost ne odgovarja. (Tako je!) Ker Pilat ni mogel najti, da je Kristus protidržaven element, ga je poslal k Herodu. Ta ni nič naredil in tako je hodil Kristus sem in tja, dokler ga niso kljub temu obsodili: češ, protidržaven je, križaj ga! Tako hodimo tudi mi od Heroda do Pilata, od Pašića do Pribičevića in obsojajo nas: protidržaven element ste, doli z vami! Mi hočemo svobodno državo, mi sinovi božjega solca, ki vidi v vsakem človeku brata in sestro, ne pa gospoda, ki samo vlada. Če bo še toliko bajonetov, mi bomo hodili pokoncu in ne bomo padali ne pred kako dolgo brado in ne pred obritim obrazom. Namesto da bi ljudstvu dali podporo za napredek in izobrazbo, da bi dali šol, bomo zidali kasarne za orožništvo, detektive in denuncijante,

to je, kar bomo dobili, ako bo ta sistem trajal dalje. (Res jel Zalostno!)

Zakaj nam ne dajo samostojnosti?

Kakor pa se vse jedi ne kuhajo v enem loncu, tako ima tudi vsako pleme svoje posebnosti in se ne morejo na isti način negovati in izobražati. Mi zahtevamo svobodo, zahtevamo v okvirju države zakonodajno in upravno samostojnost. Politika sedanje vade ni hotela dati tega, ker nima temelja, na katerem hočemo mi človeško družbo in našo državo zidati, to je spoštovanje bratsko in sestrsko, spoštovanje do človeka. Zakaj nam nočejo dati samostojnosti? Zato ker nas ne marajo, ker nimajo politike ljubezni, ampak le politiko sovraštva in nadvlasti. Zakaj je ne dajo Hrvatom? Ker mnogi sovražijo hrvatsko pleme. Zakaj ne Slovencem? Ker nočejo svobodnih ljudi, da bi se prosto razvijali, ker nimajo krščanskega mišljenja in so brez temeljev, na katerih bi zidali človeško družbo. Mnogi mislijo, da bo zdaj, ko ni avtonomije, naš boj končan. Sto in sto moči raste, ki bodo ta boj vodile dalje in tudi zmagale! (Živahno pritrjevanje.) Temnice in ječe vas ne smejo odvrniti, mi ne smemo omagati, podpirajmo se med seboj!

Tudi občini hočejo vzeti samostojnost!

V prihodnje pride še eno, kar hočejo vzeti, samostojno občino. Oni hočejo, da boste vi možički, ki vas bodo vodili na vrvičah plačani uradniki, katerim boste morali kimiti tako, kakor bodo hoteli ti, ki so slučajno na vladi. Nočejo, da bi vladal vaš župan, ampak da vlada od vas plačani, pa od vlade odvisen tajnik. Hočejo vam vzeti najlepše — samostojnost in dati odvisnost. Treba bo voditi borbo, v kateri smo si svesti zmage, ker je z nami ljudstvo, ki je pokazalo, da ljubi svobodo. To ljudstvo se bo strnilo v ponovnem boju za avtonomijo dežel in občin.

Vlada sama vzgaja atentatorje!

Živimo v dobi atentatov. Na eni strani hočejo preprečiti atentate, braniti državni red, na drugi pa so oni sami tisti, ki vzgajajo v državi razne protidržavne elemente. (Tako je!) Kdo je na pohodu, da vrže kateheta in križ iz šol? To je vlada! Ker kateheti nočejo pripoznati, da izhaja

Pribičević iz opice, ampak učijo človeški izvor od ustvarjenega človeka, ne puste učiti krščanske nauka. Tal o vzgajajo v svoji nespametni politiki one, ki dvigajo roke in streljajo na regenta in ministre in hočejo v celi državi povzročiti anarhijo. Cele bataljone imamo za to, da se v Albaniji preganjajo razbojniki. V Vojvodini pa razlašajo samostane, izganjajo sestre in uvajajo pravoslavne šole. Kako naj se to imenuje?

Izzemanje.

Mi obtožujemo vlado, ker vlada protikrščansko, ker nima temelja, po katerem se srečno vlada. Stojimo sredi suše, ljudstvo prihaja v pomanjkanje, živina bo poceni; v tem trenutku pa slišimo, da vlada zvišuje davek, ki ga misli neusmiljeno iztirjavati; da bodo davčni uradniki, ki bodo vestno iztirjali zadnji krajcar, dobili nagrade. (Sramota!) Tako so delali nekdanji židje z onimi baroni in grofi, ki so po njihovem nalogu izsesavali ljudstvo. To so pa naši židje. In do danes še ni bilo nobenega protesta od strani davčnih oblasti, da bi rekli: Mi bomo vestni, pa ne za nagrado, nočemo biti valpeti, ampak poštteni slovenski davčni uradniki. To se godi, namesto da bi se ustanavljali zakoni v prosep ljudstva, da bi se podpiralo zadrugištvo, da bi se priskočilo na pomoč kmetu in delavcu, da se brani proti kapitalu v sedanjih težkih časih. Naša stranka bo, ker se vlada ne domisli, zahtevala, da se nekatera podjetja podružabijo, tudi naše banke, da pride kapital pod nadzorstvo. (Veliko odobravanje).

Naša politika je in mora biti vedno v skladu s katoliškimi načeli. Zato smo se prišli zanje navdušiti na katoliški shod. Marija Pomočnica, ki je nekdanj dajala apostolom nasvete za na pot, naj tudi nam izprosi sposobnosti za razširjenje katoliških načel. Z Marijo je Bog, kjer je Bog tam ni nadlog. Naprej skozi boje do zmage! (Viharne oavcije.)

„Na dan z agrarno reformo!“

Ubogi, ubogi Kmetijski list! Ne ve več, kako bi zagovarjal svoje poslance radi njihove judežve kupčije v Belgradu. Piše recept za receptom proti smrtonosni bolezni, katera se je prijela samostojne

stranke, odkar so njeni poslanci prepoze-
šno zajeli iz vladnega korita in dali za ta
korita gospodarsko, politično in kulturno
svobodo slovenskega kmeta. Ko recept o
»velikih zaslugah« samostojnih ni nič po-
magal (zakaj med tem je cena živini še
bolj padla, draginja se je splošno dvignila,
davki so se povišali in njihovo pobiranje
je po novem paragrafu naravnost mučenje
kmeta itd.), je Kmetijski list sedaj prinesel
druge recepte. Da ne omenjamo »milion-
kih kreditov«, ki jih je »izposloval« mini-
ster Puceľ za kmeta (ta pa zna!!!), ne mo-
remo preiti mimo drugega recepta, ki ga
je prinesel zadnji Kmetijski list pod gro-
zilnim naslovom: Na dan z agrarno refor-
mo! V sili konj muhe žre in samo v skra ni
stiski je moral Kmetijski list napisati ta
recept, sicer ni mogoče, da bi se kakšen
list tako kruto norčeval iz kmeta. Poslu-
šajte! Kmetijski list piše: Odločno zahte-
vamo, »da se izvede agrarna reforma brez-
obzirno! Kar spada pod agrarno reformo,
se mora tudi izvesti in čisto vseeno je, če
je to komu prav ali ne. Naravnost zločin
nad narodom pa je, če bi kdo poizkušal
pomagati raznim tujim aristokratom, da bi
se izmuznili iz agrarne reforme. Kakor so
le-ti svoječasno neusmiljeno poganjali kme-
te na boben... prav tako neusmiljeno mo-
rajo sedaj ti ljudje pod agrarno reformo!«
Jasne in odločne besede, ne res. Čuj-
te: Zločinci nad narodom, pravijo, če bi
kdo pomagal, da bi se gospodje velepo-
sestniki izmuzali.

Res, to je zločin nad narodom in

in te zločince takoj poiščimo!

Voditelj srbskih kmetov poslanec Av-
ramović — prvi mož Srbije kot delavec
na kulturno-gospodarskem polju kmetij-
stva, piše o njem sam Kmetijski list — je
izjavil meseca marca t. l. napram g. Ra-
deščeku, sedanjemu uredniku »Sedan osti-
to-le: »G. dr. Vošniak, kakor tudi ostali
predstavitelji SKS (samostojnežev) so za-
ščitniki veleposestva. Zelo so občutljivi
napram interesom veleposestnikov velikih
gozdov. Z največjo odločnostjo so se zav-
zemali za to, da se teh veleposestev ne
smemo dotikati.«

V »Selu«, glasilu srbskih kmetov, v istem
času popisuje neki srbski kmetijski posla-
nec njihovo razmerje do samostojnih po-
slancev v zemljoradniškem klubu sledeče:

»V našem programu stoji poleg dru-
gih tudi zahteva: da je zemlja onega, ki
o sam obdeluje. Dokler ni prišel čas, da
se ta naredba stavi v ustavo, so oni mol-
čali in prikrivali svoje mnenje. Ko pa smo
mi zahtevali, da se ta odredba sprejme v
ustavo, so oni protestirali in glasovali pro-
ti temu. Pozneje smo zvedeli, da delajo to
radi veleposestnikov, ki jih imajo prav
mnogo v svoji stranki in kateri so jim da-
jali denar za volilno borbo.«

Prav zato so samostojneži stopili iz
kluba zemljoradnikov, ker so le-ti zahte-
vali, da se izvede agrarna reforma »brez-
obzirno«, kakor danes zahteva Kmetijski
list, samostojni poslanci pa so bili proti
temu in so zato vstopili v vladno, ter glas-
ovali za sedanjo ustavo, po kateri se bo
pregnalo 51.000 bosanskih kmetov z rod-
ne zemlje. Kako se v Bosni rušijo kmetov
hiše, kako veleposestniki izganjajo starce,

žene in otroke z rodnih tal, kake muke
prestaja bosanski kmet, — in to vse na
podlagi nove ustave, to smo v zadnji šte-
vilki Domoljuba dovolj na široko opisali.

In za tako ustavo so glasovali samo-
stojneži samo zato, da so dobili mastne
nagrade in da Kmetijski list dobiva — bo-
gato podporo iz državne blagajne.

Kmetijski list je že tako iz sebe, da s
člankom, v katerem namerava kriti samo-
stojne poslance, naravnost bije proti njim
in jim očita zločin nad narodom. V tem
oziru je Kmetijski list nehote enkrat do-
bro zadel. Obljubujemo mu, da bomo mi
za razna dopolnila kakor danes vedno na
razpolago.

Mrčanske množice na Brezjah.

Gorenjska stran je v nedeljo na Brez-
jah pokazala, da je in ostane zvesta kato-
liškemu načelu, za katere se je vršila ta
dan ena najsijajnejših manifestacij, kar jih
poznajo Brezje. Na ta slovenski Velehrad
so v nedeljo prihiteli tisoči na vozech, ti-
soči peš in tisoči z vlaki od Jesenice in Bo-
hinja ter od Ljubljane in Škofje Loke in
Kranja. Število vseh udeležencev se mirno
lahko šteje na 15.000, saj je bilo samo ob-
hajancev nad 5000. Med obhajanci je ome-
niti pred vsem lepo četo Orlov, ki so prihi-
teli ta dan na Brezje naravnost od duhov-
nih vaj iz Št. Vida. Vseh Orlov je prihitelo
na Brezje okrog 250 v krojih. Številne na-
rodne noše so oživljale silno pestro in lepo
sliko na trgu okrog cerkve.

Dopoldne ob 10. uri je stopil na leco
zunaj pred cerkvijo g. dr. Arneja, ki
je v svojem pesniško-ljubkem načinu go-
voril o katoliški misli. Po pridigi je bral
ob altarju pod milim nebom sv. mašo gosp.
knezoškof dr. Jeglič. Med sv. mašo je
peval močan pevski zbor sestavljen iz go-
renjskih pevskih zborov. Po sv. maši je v
lepih besedah otvoril zborovanje g. dekan
Lavrič kot predsednik pripravljalnega
odбора. Množica ljudstva je bila naravnost
ogromna. Z govorniškega odra je bilo vi-
diti glavo pri glavi, v parku od samostan-
skega vrta do ceste človek pri človeku v
tesni gneči. Nepopisno veličasten pogled!
Na predlog g. dekana Lavriča izvoljeni
predsednik posestnik Jarc je v kratkem,
a učinkovitem nagovoru še enkrat pozdra-
vil shod ter podal besedo uredniku K r e m-
žarju, ki je govoril o slabem tisku ter
o naših nalogah za razširjenje dobrega ti-
ska. Jož. Pirce je govoril o mladinski or-
ganizaciji, posebno o Orlu in njegovih na-
čelih. Poslanec Brodar je v odločnem in
navdušenem govoru razpravljal o nalogah
krščanskega moza, nadučitelj Iglič pa je
iskreno in prepričevalno govoril o šoli in
o krščanski vzgoji mladine. Vsi govorniki
so želi viharno odobravanje. Ob 1. uri pop.
je bilo zborovanje prekinjeno. Ob 3. uri
pop. so se nato vršile litanije, nakar je
viharno pozdravljen govoril dr. Koro-
šec, čegar govor prinašamo danes na
uvodnem mestu. K sklepu je izpregovoril
nekaj prisrčnih in bodrilnih besed še g.
knezoškof dr. Jeglič, ki je ob splos-
nem ganutju podelil sledečim zborovalcem
apostolski blagoslov. Jeseniška delavska

godba, ki je med odmori cel dan lepo svi-
rala, je ob sklepu zaigrala naše narodne
himne.

Po zaključku zborovanja so priredili
Orli na trgu malo telovadbo, ki je nad vse
sijajno uspela. Omeniti je še, da se je ne-
deljske katoliške manifestacije poleg ti-
sočev katoliških kmetov in delavcev udele-
žila tudi lepa četa katoliškega učiteljstva,
ki ga je katoliško ljudstvo viharno po-
zdravljalo. Bog daj sijajnemu slavlju obilo
blagoslova in praktičnim delavcem med
ljudstvom novega poguma in uspehov!

Katoliški shod je izrazil tudi udanost
ljudstva papežu in kralju.

Velicasten katoliški shod v Ribnici.

Katoliški shod za ribniško dekanijo,
kateri se je vršil 4. t. m. v Ribnici, je nad-
krilil vsa pričakovanja. Na predvečer so
razun 18 bile vse hiše razsvetljene. Po
zborovanju odsekov, ki so storili veliko
dela, se je vršil pod predsedstvom u-
mornega g. dekana Skubica slavnostni
komerz, katerega se je udeležil g. škof dr.
Andrej Karlin in 150 predstavitev katoliškega
dijaštva, akademikov, županov,
občinskih svetovalcev ter drugih za-
stopnikov naših ljudskih organizacij.

V nedeljo so začele vreti od vseh strani
trume ljudstva v prijazni ribniški trg,
ki je bil okrašen z zastavami, mlaji in ven-
ci, pri vseh v trgu pa so bili postavljeni
slavoloki. Skozi te se je začel pomikati
sprevod, ko so jutranji vlaki pripeljali
glavno maso udeležencev katoliškega shoda.
Sprevod, ki je bil organiziran tako
okusno in spretno kakor to znajo samo
ribniški naši somišljeniki, je bil izreden
užitek za oko. Udeležencev je bilo okoli
10.000, vsaka vas je dala po več sto. Spre-
da, 40 konjenikov v narodnih nošah in or-
lovskih uniformah, 8 v narodnem stilu
ozaljšanih voz, med katerimi je vzbujal
obče občudovanje »Kralj Matjaž«, to je
skupina, sestavljena od vrlih naših Raki-
tničanov iz Dolenjske fare. Nato 12
zastav; g. dekan, ki je danes videl kro-
nato svoje trudapolno delo, z našimi žu-
pani, občinskimi svetovalci, duhovniki,
akademiki, učitelji, dijaki in katoliško in-
teligenco okraja; 40 vrst deklet in žena v
narodnih nošah po štiri v vrsti, 100 Orlov,
100 Orlic, 130 naraščaja, dolga vrsta šol-
skih otrok, potem nepregledna množica.
Igrala je salezijanska godba.

Na slavnostnem prostoru se je po slo-
vesni s petjem in godbo poveljevali slu-
bi božji, ki jo je služil z obilo asistenco
g. škof dr. Karlin, kateri je imel krasno
sestavljeno nagovor na ljudstvo, otvorilo
pod predsedstvom g. dekana Skubica
javno zborovanje. Prvi je nagovoril ljud-
stvo s krepkimi programatičnimi miselnimi
predsednik dekan Skubica, nakar je po
pozdravih katoliškega diaštva, katoliškega
učiteljstva, županov in Orlov govoril
prvi slavnostni govornik dr. Hohnjec,
ki je v globoko zamišljenih izjavah ori-
sal katoliške ideje v javnem življenju. Na
popoldanskem zborovanju je po petih lita-
nijah profesor Kovač v svojem tempe-

ramentnem govoru o tisku navdušil množico za razširjanje dobrega časopisa. F. Terseglav je govoril o glavnih smericah katoliškega pokreta, posl. Škulj pa je tako krepko orisal protiversko smer sedanjega sistema v Jugoslaviji in zlasti tendenco uničiti katoliško vzgojo v šoli, da je njegov protest zoper namero razkristjanjenja našega naraščaja našel gromovit odmev v večtisočglavi množici, ki je viharo aplavdirala svojega ljubljeneega zastopnika.

Shod je z velikim navdušenjem sprejel brzojavni pozdrav papežu Benediktu XVI. in kralju Aleksandru I., na kar se je po odigranju kraljeve himne shod zaključil. Ostal bo neizbrisno zapisan v spominu ljudstva, ki od pantiveka ni videlo v Ribnici take mogočne manifestacije, in bo rodil lepih sadov. Kar se tiče okusnega aranžmaja, so bili vsi brez razlike enega mnenja. Vsa čast Ribnici — cela prireditel je potekla v najlepšem redu in nič se ni zgodilo, kar bi količkaj kalilo harmonično in slovesno razpoloženje. Naj bi povsod in vedno tako bilo!

Za kmete v Sorici.

Poslanec Brodar je poslal ministrskemu predsedniku Pašiču sledeč upit:

Na Gorenjskem (Slovenija) gre meja med našo državo in Italijo na več krajih ravno preko planin (pašnikov) naših posestnikov. Kakor vsako leto, so tudi letos posestniki občine Sorica, okrajno glavarstvo Kranj, pognali svojo živino: govedo, konje in ovce na planine, nič hudega sluteč. Pripetilo pa se je do sedaj že več slučajev, da je živina na kakem kraju na neopredeljeni planini, ki je last naših posestnikov, prekoračila provizorično mejo. Italijanski vojaki so živino prišli in jo odpeljali. Nekaj slučajev je celo, da so italijanski vojaki prišli v noči preko meje in odpeljali živino. Raditega imajo naši posestniki veliko škodo in polno nepravil. Vsled teh razmer si posestniki ne upajo več pustiti živine v planini. Z gospodarskega stališča bo imelo to hude posledice, ker kmetom radi velike letošnje suše že itak krme primanjkuje.

Ako naši kmetje od italijanskih vojakov zahtevajo živino nazaj, jo izroče le, ako plačajo veliko odškodnino. Odškodnina pa je dostikrat večja, kakor je živina vredna.

Vprašam Vas, gospod ministrski predsednik:

1. Ali so Vam te nerednosti znane?
2. Ali nameravate podvzeti pri italijanski vladi potrebne korake, da poravnata našim kmetovalcem vso škodo, prizadeto od strani italijanskih vojakov, in da se s tem nerednostmi napravi konec?

3. Kaj nameravate ukreniti, da se posestnikom dovoli pasti živino na lastnih planinah, četudi leže onstran granice, da se naše kmete tako gospodarsko varuje?

Prosimo gospod minister za pismen odgovor.

Sprejmite izraz mojega globokega spoštovanja

Janez Brodar, l. r.
narodni poslanec.

Razgled po svetu.

KAKO JE NA PRIMORSKEM.

V »Goriški Straži« z dne 31. avgusta bemo sledeče poročilo, ki pač ne potrebuje nobenega dostavka. Poročilo se glasi:

S tolminskih hribov. V novi državi nam je že marsikaj novo. Tako so na primer kokoši brezplačen posladek, seveda samo za laško vojaštvo. (Laški vojaki so namreč sijajni kurni tatovi.) Vsi naši poljski pridejki (tudi te krajejo na debelo), so skupna last, četudi nismo komunisti. Seveda prakticirajo to edinole vojaki. Če ugovarjaš in braniš svoje, ti pomole samokres. Kvečjemu se še malo ponorčujejo, češ, da jih je poslal častnik, da ne bodo jedli toliko makaronov. Nekega kmeta, ki je ravno kopal krompir, so pregnali s puškami od kupa, da so bili nemoteni pri svojem opravku. Če ugovarjaš, ko ti vojaštvo pred nosom kraje drva, ti zagroze s smrtjo. Neka ženska se ima le urnim nogam zahvaliti, da se ni obljuba dejansko izvršila. Če se ne moreš s težkim bremenom na kaki slezi urno ogniti, namerijo na tebe puško. Če govoriš na cesti s tovarišem, si pozdravljen s klofutami. (Tako pozdravljajo laški oficirji!) Pravijo namreč, da si zarotnik. Če zavriskaš ali zapoješ zvečer pred enajsto uro, te pospremi orožnik na postajo, namreč orožnik, kjer se zopet pridno dele klofute. Če imaš ponoči pred policijsko uro pri sebi nožič, boš prespal noč, uklenjen na orožniški postaji, drugo jutro te pa pošljejo na višje instance. Seveda vse to le v slučaju, da govoriš slovensko. Priviza ni nobenega. Več kmetov se je pritožilo pri laškem oficirju. Ta pa je dejal, da bi ukradel še kravo iz hleva. (Uboga pravica!) Če pridejo vojaki v vas, se utabore na njivi, čeprav je dosti prostora na občinskih zemljiščih. O odškodnini za pomenrano žito seveda ni govora. Noč je njihova. Po policijski uri razgrajajo oboroženi po vaseh in motijo ljudem spanje. Vlomili so že celo v spalnico! Z orožjem v roki zahtevajo v gostilnah po enajsti uri pijače, čeprav vedo, da je to prepovedano. Na vse pritožbe pa je oblast gluha. — Tako delajo z našimi ljudmi v »kulturni« Italiji.

Na drugem mestu bemo v »Gor. Straži« sledečo mučno zgodbo:

V Bači pri Sv. Luciji so uživali kapitan Zinotti, železniški podnačelnik in njegov brat v družbi z raznimi damami (kakimi se lahko misli) nočni zrak, in sicer v taki meri, da so se ga pošteno navlekli. Kakor je že pri pijančih navada, so hoteli pokazati svojo moč in so pometali cestnemu nadzorniku Zolliju nekaj orodja pod cestno podzidje. Nenavaden ropot je zbudil nadzornika, ki je, misleč, da so tatovi, pričel streljati. Razgrajajoči so se poskrili, kapitan pa je zbral svoje vojake, obkolil ž njimi hišo in dal zapreti nadzornika, cestarja in nekega delavca. Proti jutru je prišel iz Tolmina inženir in na njegovo posredovanje so bili vsi izpuščeni — ker so bili Italijani. S tem je bila vsa zadeva tudi poravnana. Ali gorje, če bi bil Zolli Slovenec. Ne bi bilo dobro biti v njegovih koži, ker ne bi odnesel glave. Tak je red v Italiji in taka druhal je laška vojska! Ubogi bratje, ki žive pod laškimi jarmom!

ESSEN-BORBEK.

Dolgo časa si nismo z »Domoljubom« že govorila v verskih zadevah, zato danes nekoliko o tem. — Vsa slovenska verska društva v Renskem in Vestfalskem so vložila prošnjo, da bi nas čast. gospod knezoškoč zopet v daljnji nemški deželi obiskali. Te naši prošnji je bilo takoj ustreženo. Č. g. knezoškoč so prišli 12. vel. srpana v Essen, tam smo jih lepo sprejeli predsedniki devetih društev. Prvi nagovor je imel g. kaplan Tensundorn z Gladbecka, ki se je trudil za romanje k Materi božji v Kevelar, drugipozdrav je govoril g. župnik s Hoanborna in tretji g. kaplan z Marscloha in g. kaplan z Merberka. Vsi štirje so rojeni Nemci in slovenskega jezika popolnoma zmožni ter se zelo trudijo za nas Slovence. Daljši nagovor je imel predsednik z Gladbecka Ham-

born Osterfeld. Izrazil je hvaležnost Slovencev v Nemčiji, da jih g. knezoškoč še v starosti 71 let obiščejo in peljejo k Materi božji v Kevelar. Prosil jih je tudi, da bi jih še večkrat obiskali, ako njih starost dopušča, in radi so to obljubili. Ob pol 4. uri so imeli knezoškoč lepo pridigo, potem so šli z avto v Gladbeck. Tam so bili lepo sprejeti od več društev in belo oblečenih deklet. V nedeljo, na 14. avgusta je peljal posebni vlak z Gladbecka v Kevelar, v katerem je bilo nad 1500 slovenskih romarjev. Nepopisno genljivo je bilo, kako so nas č. g. knezoškoč poučevali v pridigah. Na Veliki smaren popoldne nas je odpeljal zopet posebni vlak nazaj; poslovi smo se od gosp. knezoškoča z mokrim očesom. Upamo vsi Slovenci, da ne bo dolgo trajalo, da nas zopet kdo iz domovine popelje k naši ljubi Materi. — Predsednik društva sv. Barbare v Essen W., Jože Osenar iz Kamnika.

MAŽARI

postajajo zelo objetni, ker jim dajejo Angleži veliko potuho. Na Mažarskem in v Angliji namreč vladajo visoki plemiči, ki so med seboj v sorodstvu. In tako roka roko umiva, obe pa praskata po sesedih. Po mirovni pogodbi je morala Jugoslavija hitro izprazniti rodovitno Baranjo z glavnim mestom Pečuh, — mažarski vojaki so celo prekoračili mejo. In angleški general, ki vse to vodi, celo pravi, da je to prav. Na drugi strani pa bi morali Mažari prepustiti Avstriji zapadno Ogrsko, pa se s silo branijo in Angležem je tudi to prav. Naša vlada pa itak nima nobene korajze, če se je treba potegniti za Slovence ali Hrvate.

VELIK NEMIR

je nastal v celi Nemčiji, ko je neki mlad človek zahrbtno napadel in ustrelil voditelja katoliške stranke, poslanca Erzbergerja. Ustrelil ga je zato, ker se je vedno potoeval za mir in je bil odločen za republiko. Umoriti so ga baje dali vsenemci in vojaški krog, ki še vedno upajo, da se vrne bivši cesar Viljem na nemški prestol. Umor je povzročil velikansko razburjenje pri vseh strankah, ki so za republiko in je v Berlinu demonstriralo do pol milijona ljudi za republiko. Vlada je prepovedala za 14 dni izhajanje vsem listom, ki so za upostavo monarhije.

LAKOTA V RUSIJI

je zelo ponehala, ker se je od vseh strani navozilo veliko žita.

SLOVAKI

se krepko potegujejo za avtonomijo in izjavljajo, da veliko časa ne bodo podpirali vlade, dokler se jim ne prizna popolna avtonomija.

V INDIJI,

katero imajo že nekaj v svoji oblasti in ki je mnogo večja kot Anglija, pa ima tudi mnogo več prebivalstva, je nastala vstaja proti Angležem in sploh Evropejcem. Indijci pravijo, da hočejo biti sami svoji gospodarji in da bogastvo indijske zemlje pride v korist domačinom, ne pa tujcem. Angleži so poslali tja mnogo vojaštva, ki skuša vstajo v krvi zadušiti.

Širom domovine.

ST. JAKOB OB SAVI.

»Jutro« mi očita v št. 201 nepatriotičnost, češ, da sem kriv, da se je ob pogrebu Nj. Vel. kralja Petra zvonilo v št. Jakobu ob Savi samo z dvema zvonovoma. Dopisnik, ki stanuje blizu cerkve, bi bil lahko zvedel vzrok temu. V cerkvi je bilo 2 krat oznanjeno, naj se zvoni z vsemi zvonovi. To se pa ni zgodilo, ker sta oba zvonarja izjavila, da si ne upata zvoniti z velikim zvonom, ker so vijaki v obeshalu močno omajani in mojštra vključ poizvusa še ni bilo popraviti napako. Drugi dan so res zvonili s tremi, a bil je to le poizkus, ki je trajal komaj 2 (reci dve) minuti. Ali bi bil lokalni patrijot iz št. Jakoba zadovoljen, če bi se zvonilo kralja s 3 zvonovi samo dve minuti? Sklep: Demokratska zlobnost in denuncijantstvo se pokažeob vsaki priliki! — Župnik.

VELIKA VAS PRI KRŠKEM.

Kakor se vidi, je letošnja suša na široko uničila naše pridelke in zato preti pomanjkanje in nekaterim še celo lakota, zlasti nam revnim slojem. Koruza je uničena, krompir je tudi slab, ajde ne bo nič, fižola tudi ne. S tem smo se pa revni ravno preživljali in tega letos ne bo. Drugače dela pa tudi še ni, da bi se mogli pošteno preživljati. Naravno je, da se bo draginja v tem pomanjkanju še bolj dvignila, s čemur bodo zopet revni sloji najbolj prizadeti. Zato bo morala biti vlada skrajno previdna pri živilih. Prvič je moje mnenje, da se žito ne bi smelo izvažati v druge kraje, drugič da se novo žito spravi, kar ga je odveč, tretje da ne bi vlada pustila zmeraj cene navijati in se določile primerne normalne cene v primeri s sedanjim zaslužkom, četrto, da bi se kaj več dela začelo, da bi se ljudje lažje preživeli, ker delavnih moči je zadosti. In sedanja vlada se mogoče zaveda teh potreb ali pa tudi ne. Ali ne bi bilo mogoče našim poslanecem se zavzeti zato, dokler ni prepoznano in dokler nam žito ne izvozijo v tuje kraje? (Poslanci bodo brez dvoma storili svojo dolžnost, če jo bo pa vlada, je pa drugo vprašanje. Op. uredn.) — Janez Koprivnik.

BREZNICA.

Pri nas smo imeli pretekli teden (21. do 28. avgusta) slovesne dni. Vršil se je sv. misijon, katerega smo se marljivo udeleževali. To je bila res lepa priprava za slovesni dan 28. avgusta, ko smo obhajali stoletnico posvečenja naše župne cerkve. Ta slovesnost ostane gotovo vsakemu v spominu! Sodelovala je za proslavo vsa župnija. Med slovesnim pritrkavanjem in petjem je prešla zjutraj vsa župnija sv. obhajilo in tako okrasila z najlepšim nakitom svoja srca. Popoldne je bila sklepna misijonska pobožnost in procesija z Najsvetejšim ob veliki udeležbi duhovščine in vernikov. Cerkev je bila tako lepo okrašena, da kaj podobnega še ni videl nihče; vsa v vencih in cvetju. Vsa čast dekletom, ki so kar tekmovali med seboj za okrasitev. Mlajše, katere je vse podaril g. Papler, so postavili fantje, ki so cerkev tudi znotraj in zunaj prepletki z vencji. Čaroben je bil pogled na cerkev, že v daljavo so naznanjali mlaji in zastave — ena je vihrala prav na konici zvonika — da se vrši pri nas izredna slovesnost. Brezničani, po sv. misijonu prerofeni in po tej slovesnosti navdušeni, krepko naprejo!

MARIJA NAZARET PRI MOZIRJU.

Naša mala župnija je praznovala 30letnico svoje popolne samostojnosti na izredno lep in vesel način. Dne 31. julija okoli 15. ure se je začel pomikati sprevod 12 slavnostno okrašenih vozov proti Letušu, kamor je došel ob 16. uri. V Letušu so nas že čakali novi bronasti zvonovi. Marsikatero oko se je od veselja zarosilo. Ko so domača dekleta zvonove in vozove z zelenjem in s cvetjem ovenčala, je nažarski g. župnik P. Kerubin Tušek v kratkih besedah pozdravil zvonove, nakar smo jih med veselimi prepevanjem in pokanjem topičev sprejeli in spremili proti domu. Kako verniki težko pogrešajo nesebične spremljevalce človeškega življenja, nam brezdvomno dokazuje nenavadno številna množica, ki se je zbrala 2. avgusta zjutraj k slavnostnemu govoru, ki je v njem g. Požar Alfons, župnik iz Rečice o. S., v izbranih besedah poudarjal in obrazložil trojno vzvišeno službo cerkvenih zvonov (žive kliče, mrtve objokujem, nevihte varujem). Takoj po tem govoru so se začeli zvonovi eden za drugim dvigati v zvonik, tako da sta veliki in srednji zvon zapela še isto dopoldne, vsi trije pa 3. avgusta. Veliki zvon v tonu D, posvečen preblaženi Devici Mariji, tehtal 1250 kg in nosi napis:

»Za tisočkrat sto in šestdeset kron so me vili, da v glas bi D čast peval in slavo Premili.«

Srednji (Fis) je posvečen sv. Frančišku Aniskemu (teža 630 kg), njegov napis se glasi: »Ob 700letnici 3. reda si vili, Pospeši kraljevstvo nam milosti božje procvit.«

Mali zvon (A) je pa pod varstvom sv. Antona Padovanskega, težak je 410 kg in ima napis:

»Moj prednik v top preliti v vojski svetovni je bil, In bruhal je grozo, smrt, bol in sovraštvo. Pod varstvom Antona svetega božjo bom milost delil, Župljanom, dobrotnikom srečo, bogastvo!«

Zvonovi so vsestransko izvrstno uspeli, za kar bodi tem potom izrečena javno najiskrenejša zahvala cenjeni strojni tovarni in livarni d. d. v Ljubljani. Istotako naj Bog obilno poplača vsem dobrotnikom in darovalcem, kakor tudi vsem drugim, ki so kakorkoli že pripomogli, da smo v nazarski župniji izpolnili vrzel, ki jo je nam zadala brez potrebe svetovna vojska, ali bolje rečeno špekulacija židovskega kapitalizma. Vi, zvonovi, pa nas veselo in neumorno kličite k molitvi in delu za Boga, bližnjega in sebe.

GROSUPLJE.

Ze dolgo se niso »Veliki uspehi Samostojne stranke« tako jasno pokazali — in najbolj pri slabostnejših — kakor letos. Da so tudi naši slabostnejši »punčke, ki evlijice« — prave igrače v rokah liberalnih ministrov — se je v vsej luči pokazalo pri »Dohodninskem davku. O to je jadtovanja in bevilenja, da je joj! Seveda, tega so zopet vsega klerikalei krivi, posebno pa g. Korosec; saj znata »Kmetijski liste in liberalna »Domovina« izobno lagati, ter tolaziti ubogo zaslepljenice. — Tudi se pozna upliv pri takovani »Materialistični modernici. Nesramno govorjenje, preklinjanje, urinjanje do vere in duhovstva, nespodobna obleka, pijančevanje in plesi ter veselice, so pravi cvetovi te »moderne«. Zalostno je videti še nedorasle mladence, kako se pijani vsako nedeljo in večer razgrajajo optekajo iz gostilne. — Ze skoro pri vsaki podružnici so — z malimi izjemami — nabavili si jeklene zvonove. Tu je pa samo en zvon in vsake nedelje sv. maša, pa si ne upajo nekaj malega zvaven kupiti, da bi ne bilo vedno tako dolgočasno. Seveda za cerkev nima nobeden nič, ker je tudi škoda; a za popivanje, veselice in nepotrebu obleko pa ni nič škoda! K sv. maši hoditi, za cerkev kaj darovati, po veselicah neumnosti ne nganjati, destojno se obnašati i. t. d. to ni »modernost, to je po »hrilovskos. Nekdo je rekel: »Mar že zapijem; kaj pa imam od tega, če dam za cerkev?« Seveda kogar trebuha je Bog, a je njegov konec pogubljenje! In ti slabostnejši »vlemože«, o kako se visoko cenijo. I kajpak, to ni kar si bodi: eden je obinski odbojnik, drugi svetovalec, župan gasilni poveljnik mesar gostilničar itd.; zato je pa treba na tem mestu malo bolj pokonci glavo nositi. Preje so obljubljali: »Ako bomo mi dobili županstvo v roke, bomo ze bolj srbeli za cerkev in farovž — posebno, ker je odber za zgradbo farovža sestavljen iz samih samostojnecev — da se čim preje kaj začne in uredi ta stvar, a je se do danes vedno nič in nič! Odbojnik SLS so pa sedaj v ravno takem stanju, kakor naši poslanci v Belgradu: poslušaj in molči. Sedaj ko so dobili krmilo v roke, bodo kolikor mogoče delali na to, da se čim preje z njim okoristijo. Za druge razmere se itak ne zanimajo. Dobro znate skrivati svoje namene; e pa dobro vemo, kam pes tace molit!

BEGUNJE PRI CERKNICI.

29. avgusta so se vršile zopet županske volitve. Ze pred tremi meseci je bil županom izvoljen g. Ivan Otoničar, posestnik in dosedanjí načelnik tukajšnje Kmetске zveze. Nasprotnikom to ni bilo po volji. Pritožili so se za prazen nič in vlada jim je seveda ugodila. Pa brez uspeha. Zreb je še vdrugič odločil nam v prilog. Glede svetovalcev so naši ponudili nasprotnikom kompromis, naj bi imela vsaka stranka po dva. Pa oni so jih ošabno zavrnili. Zopet je odločeval zreb, ki je nam prisodil tri, nasprotnikom pa enega. Res smola, pa tudi jezica nekaterih ljudi je sedaj velika. Se pritožiti se ne morejo več, kar je bil okr. glavar pri volitvi navzoč. Tako je prvi župan med vojsko ustanovljene begunjske občine izšel iz vrst SLS.

BREZNICA.

Res se je dne 12. avgusta obesila žena Helena Heberle, pa ne zato, ker je imela pre-malo vere, marveč v dušni zmedenosti. Ranica je bila vzorna, krščanska žena in mati desetih otrok. Bila je v tretjem redu in članica ženske Marijine družbe. Vzajala je otroke kar se da lepo v molitvi in delu. Da se je nesrečnica obe-

sila v zmedenosti duha, ve vsa fara — moral bi vedeti pisec notice — zato je ubožico počastila na zadnjem potu tudi vsa ženska Marijina družba. Bog potolaži dobr-ga moža in otroke njene.

S TRSTENIKA.

V Žabjahu je umrl gospodar po domače Kragulj še v mladih letih. Njegovo smrt župljani splošno obžalujejo. Pokojnik je bil razumen gospodar in nežno skrben oče svoji družini. Kot fant je bil šest let prednik mlad-niške Marijine družbe ter je s svojim modrim zadrževanjem zelo dobro vplival na druge fante. Mir njegovi duši!

ST. JANZ.

Občinske volitve imamo 11. septembra. Po-stavili se bomo. Imeli bomo celih pet skrinj. Pri vsem tem je pa najlepše to, da se g. poslanec Majcen ne upa več nastopiti s samo samostojno stranko. Možakar je uvidel, da se samostojna ladj-a dan za dnem potaplja. Zato se je v teh stiskah zatekel k svojemu staremu prijatelju in svetoval-cu g. Beretu in ga prosil pomoči. G. Berce je bil takoj pripravljen prihiti svojemu botru g. Majcenu na pomoč in je skoval novo stranko, ka-tero je krstil za »Gospodarsko«. G. Majcen, ali Vas ni sram, da morate iskati pomoči pri tem učiteljstvu, pri kateremu ste svoj čas tako ostro nastopali? Toda g. Majcen se ravna po starem geslu, sila kola lomi in kdor se potaplja, se za-grabi tudi za »slamnatu bilko. In taka bilka je za poslance Majcena tudi g. Berce s svojo »Gospodar-sko stranko«, vsled tega, ker vsi občani dobro ve-mo, da je »Gospodarska stranka« in samostojna ena in ista. Ako imajo sentjanski občani še ko-ličkak razuma, morajo vsaj sedaj spoznati, kako jih vedita za nos g. Majcen in g. Berce. Gospod Berce! Vi kot selski voditelj bi morali vendar igrati vlogo poštenjaka, vlogo značajnega moža, ne pa vloge političnega hinavca. Vi ste in osta-nete v stru liberalcev, zato pa pokazite to tudi javno. Ali pa Vam je g. Majcen zato morda kaj posebnega obljubil? Pa menda vendar vsaj sedaj ne potrebujete Majcenove milosti in podpore, ko imate z g. soproga za vaše neunenje otrok 100 ti-soc kron letne plače! Zato so za Vas take politič-ne kupčije še posebno nečaste in nedostojne! — Sentjanski občani! Jasno je, da je Bercetova stranka in samostojna ena in ista. Jasno je, da hoče priti s to stranko do moči g. Majcen, ki do-bro ve, da s samo samostojno ne bo več dolgo rogovitil. Ali bomo mi tem ljudem se kaj ver-jeli? En dan so liberalci, drugi dan samostojni in tretji pa gospodarski! Ali ni to nesramno norčevanje iz poštenega kmeta? Sentjanski volivci, ali se še spominjate, kaj je obljuboval g. Majcen, ko je bil pred dvemi leti pri nas prvi shod sa-mostojne stranke? Ali veste, da je takrat rekel, da bo samostojna stranka, ako pride na površje, znižala davke, znižala število učiteljstva, zmanjša-la carino? In danes, ko imajo samostojnejši vlad-o v rokah, kaj so naredili? Davki so dan za dnem večji, učiteljev je bilo preje 5, danes jih je pa 8, carina večja, draginja raste dan za dnem, cena živini pa pada, da je groza? Ali ni vse to resnica? Kam gremo? Kaj bo z nami? Ali ne bo zopet pel boben na naših grunih. Kdo bo zmago-val te velikanske stroške, ko pa ni dohodkov! Ali si želite še slabjših dni? Ako si to želite, potem le volite s samostojno ali pa »Gospodarsko stranko« in povejte s temi celemu svetu, da ste zadovoljni s dosedanjimi razmerami. Zato obrnite hrbet tem političnim koristolovcem in vrzite vsi kmetje dne 11. septembra volivno kroglico v škal-jico Kmetске Zveze in tako pokazite javnosti, da sentjanski volivci nočejo imeti nobene zveze z izdajaleci, pa naj bodo ti samostojni ali gospodarski, Majcenova ali Bercetova stranka.

Kmetška Zveza.

NOVI SAD!

Prejmi tudi od nas, dragi Domoljub, nekaj vrstic! Tukaj pri prvi Zrakoplovni komandi nas je precej Slovencev, ki Te z velikim veseljem sprejemamo. In kako tudi ne; saj Te vsak pozna že iz domače hiše, v kateri smo preživeli zlate dni svoje brezskrbne mladosti. Sedaj je seveda vse drugače, posebno nam vojakom utriplje srce od vednega šikaniranja, kar pa Vem, da Vas ne zanima, ker ve vsaki bralec, kako je vojak, zato ni potreba natančneje razlagati. Zelo smo hvaležni domačin, ker nam pošilja »Domoljuba« in »Slovenca«, katera nam prinašata polne košare

zanimivih novic iz domovine. Kako se počutimo, ko prebiramo naše liste, vemo same mi, oziroma tisti, kateri so bili kdaj primorani živeti v tujini. Sprva nam je bilo prebiranje časopisov strogo zabranjeno, toda po posredovanju našega poslanca Brodarja, lahko beremo časopise oziroma na kak odpor dosedaj še nismo našli. Zato mislimo, da je brez ozira na strankarstvo gospodu poslancu vsak slovenski vojak hvaležen! Upamo, da nam bodo naši poslanci, oziroma Jugoslovci, klub pripomogeti tudi še v drugih rečeh: tako na primer v štirinajstih mesecih nismo bili niti enkrat pri sv. maši, ker moramo vsako nedeljo dopoldne vežbati. Po naših mislih vežbanje ob nedeljah ni na mestu, zato se priporočamo Jugoslovanskemu klubu, da nam tudi v tem oziru izposluje naše opravilne zahteve — Precej naših fantov nas je že zapustilo in mislimo, da se jim prav dobro godi, ker se nas tako malo spominjajo. Pred par dnevi je odšel tudi Joško Stergulec (Begnje pri Rakovi), katerega bo naš pevski zbor težko pogrešal! — V upanju, da se tudi mi kmalu povrnemo v domovino, vse bralce »Domoljuba« najpristrajše pozdravljamo vsi Slovenski fantje prve Zrakoplovne komande v Novemu Sadu!

IZ ST. JANJA.

Pri nas se vršijo v nedeljo, dne 11. septembra naknadne občinske volitve. Može in fantje volivci! Komu boste zaupali občinsko gospodstvo? Ali se še spominjate, kako so zastopali koristi občine? Ali ste že pozabili, kakšno geslo so imeli ob priliki raznih revizij? »Ako ne daš z lepa, boš dal pa z grda!« G. Majcen in g. nadučitelj Bree, ali ni morda res? Volivci! Vprašajte svoje matere, žene, sestre, hčere, kako se je postopalo v vaši odsotnosti pri izplačevanju podpor, razdelitvi živil, obleki za reveže, izdajanju raznih izkaznic, itd.? Kakor se čuje, boče lovil Majcen svoje kaline kar v tri škafje, seveda pod raznimi imeni. — Zatorej volivci, trezen razum!

SODRAŽICA.

Pred kratkim smo svedeli, da se je sodnijsko postopanje, ki ga je dvignil Adolf Ivanc zoper g. župnika končalo tako, da je tožilec popolnoma pogorel in bo nosil vse sodne stroške. Vsi dobri župljani, ki so zavedo zasledovali z nemalo nevoljo in ogorčenjem, zavedajoči se, kaj jim je g. župnik, so to vest prav z veseljem sprejeli.

Dne 24. julija t. l. smo obesili nove jeklene zvonove: d-g-a. Boramo reči, da smo splošno prav zadovoljni s njimi; kdor jih posluša, ne verjame, da niso bronasti. Stari zvon smo odstopili gg. misijonarjem v Grobljah. Za lepo novo zvonjavo smo posebno hvaležni g. podpolkovniku pl. Andrejki, dr. nadzorniku jeseniške tovarne, in g. prof. Kermiru, ki nam je lepo zvonjenje izbral. Isti dan, ki smo blagoslovili zvonove, je bila popoldne tudi blagoslovitev nove spomniške kapelice Sreča Jezusovega v vasi.

IZ ŽUZEMBERKA.

Čujte, kakšno sprichevalo daje žuzemberški samostojni kmet in liberalni general notar Carl sam o sebi. Ko govori, kakor vedno tudi v zadnji »Domovini« o moralni propadlosti črne protidržavne svojatke, pravi, da bi v Žuzemberku drugače uspevala samostojna liberalna stranka, če bi imela več poštenih in prosvetnih ter političnih delavcev, ter manj sebičnih in večnega dobička željnih... Da, gospod notar, sami ste si dali izpričevalo! Dokler boste na tak način delali za narod in njegovo prosveto, da računate za ženinovansko pismo nad 4000, dokler računate za preprost izbris vknjižbe 200 K več, kakor je kupna cena cele parcele z zidanco vred, dokler zahtevate na račun za prepis posestva 25.000 (reči: petindvajset tisoč kron) in tako na račun ubogega ljudstva delate cele noči pri vinu za prosveto našega naroda po žuzemberških in dvorskih gostilnah, tako dolgo vam in vaši stranki pšenica pri nas ne bo šla v klasje. Gospod notar: Manj besedi, manj pijače, pa več dela, pa bo morda drugače.

GOZD PRI SODRAŽICI.

V zadnjem času je imela naša podružnica Kmetijske zveze dva sestanka. Na prvem je predaval naš rojak g. kaplan A. Gornik o naši ustavi, na drugem pa je vodil profesor dr. J. Samsa razgovor o draginji. Sklenilo se je, vodstvu Kmetijske zveze in našemu poslancu gosp. Škulju poslati sledeče prošnje: 1. Dovolj naj

se prost izvoz živine brez vsake carine. 2. Ker je naša občina vsled suše silno udarjena, naj se izposluje za l. 1921 odpis davkov. Upamo, da bo tudi občinski odbor še posebej napravil posebno vlogo za to. — Kaj pa naše gasilno društvo? Ustanovljeno je, tudi nekaj denarja ima, a življenja ne pokaže nobenega. Ali mora res preje šele kaka huda nesreča priti, preden bodo tudi naši fantje in možje uvideli, kako potrebno je tako društvo, pa ne samo na papirju. Letos smo imeli prav blizu požar; ali ni to opomin za nas? Več smisla imejmo za vzajemno, skupno delo, za organizacijo. Torej: gasilno društvo, vstani!

Tedenske novice.

Politične.

p Razmetavanje državnega denarja in korupcija. »Kmetijski list« ima liberalno navado, da hvali delo sedanje vlade in sicer z razloga, ker je »dr.« Pucelj minister, razen tega so pa dobili samostojnezi lepe nagradice na račun davkoplačevalcev. Kako je v državi vse v redu, nam pove glasilo srbske kmetijske stranke, ki piše: Vlada je povečala število uradnikov. Vse svoje sposobne in nesposobne pristase, brez šole in strokovne izobrazbe je pometala po vseh uradih. Državna posestva prodajajo za neznatne cene. Državno posestvo »Rastinje«, ki meri 4.100 jutrov, so prodali židom. Pri tem so gospodje zaslužili 50 milijonov dinarjev. Državno posestvo »Belje«, kjer se je prej zaslužilo letno nad 100 milijonov, izkazuje pod liberalno samostojno vlado 24 milijonov letnega primanjkljaja. Pa si upa »Kmetijski list« še trditi, da se dobro gospodari! Da, da, dobro, toda ne za državo, ampak za žepe gotovih ljudi!

p Kako varujemo? Ministrstvo pošte je dosedaj izdalo ogromne vsote za nabavo telefonske žice in drugega materiala. Iz Južne Srbije pa poročajo, da je tam toliko telefonske žice, da si kmetje z njo podvezujejo opanke in delajo okrog posestev ograje...

Domache novice.

d Kralj Aleksander je že znatno okreval in se povrne čez mesec dni v Beograd.

d S prihodnjo številko ustavimo list vsem onim naročnikom, ki za II. polovico leta še niso plačali naročnino.

d Udeleženci katoliškega shoda v Stični dobe izkaznice pri dekanijemskem uradu v Šmarju in pri župnih uradih, ki pridejo v poštev.

d Umrl je v Podgorju pri Kamniku dne 28. avgusta t. l. naš zavedni mladenič Maks Erjavšek v 20. letu starosti. Bog tolaži hudo prizadete dobre stariše!

d Umrl je 30. avgusta v Domžalah g. Matej Janežič v starosti 78 let. Pokojnik je bil skozi 45 let župan v Domžalah in si je stekel za občino obilo zaslug, zakar ga je občinski svet izvolil za častnega občana.

d Župani in odborniki glavarstva Kranj! V ponedeljek, dne 12. septembra bo ob 11. uri v Ljudskem domu v Kranju ustanovni občni zbor Podružnice županske zveze za politični okraj Kranj. Ker je po-

trebno, da se župani in drugi zastopniki občin organizirajo naj se torej zbora udeležijo zanesljivo vsi župani, občinski svetovalci in odborniki. — Pripravljalni odbor.

d Ali je to res? Piše se nam: V »Uradnem listu« berem: »Ker jako nedostaja drobiža, bodo vse naše železnice izza dne 1. septembra t. l. vozninske takse zaokrožale na polovične odnos. na cele dinarje.« To je nova poražitev železnice. Čemu imamo sploh drobiž, če bodo vsi »zaokrožali« na dinarje ali vsaj na poldinarje. Potem pa ta izgovor, da nedostaja drobiža. Če ga pa kdo prinese v Ljubljano za nekaj stotakov, ga nikjer ne more oddati, ni pri davkariji niti v trgovini. Če pa čez te razmere nekoliko pogodrnja, ima opraviti z državnim pravdnikom.

d Ali je to potrebno? S Posavja se nam poroča: Od okr. glavarstva Ljubljana okolica je prišel razglas, da smejo na cesti Ljubljana-Jezica kolesarji voziti samo po levem pešpotu, pešci samo po desnem, mlekarike z vozički pa morajo voziti po sredi ceste. Vzrok te nove šikane je, da se olajša promet. Mlekaričam bo res promet zelo olajšan, ko bodo morale vleči svoje vozičke po gramozu in blatu ali pa brestu po prahu v vednem strahu, da jih povozijo ali vsaj okadi in oškropijo avtomobil. Ali ne bi zadostovalo, ako bi se odločila ena pešpot za pešce, druga pa za kolesarje in vozičke. Okoličani se bodo že med seboj razumeli, da bodo kot doslej vsi lahko prišli v mesto in iz mesta, Ljubljanci pa jutraj še leže, ko mlekarike zaradi njih promet ovirajo. Popoldne in zlasti zvečer, ko mnogi Ljubljanci rabijo celo cesto, pa mlekarič ni zunaj. Ali je treba ravno kmetu vedno metati polena pod noge. Ali ne bi kazalo, da prizadete občine store potrebne korake, da se ta ukaz razveljavi. Kaj, če bi mlekarike izvajale posledice? Čudno bi ne bilo.

d »Velečastiti duhovščina«. Jugoslovanska matica pošilja župnim uradom nabilne bloke za prispevke Jugoslovanski matici ter prosi »velečastito duhovščino«, naj razpeča te bloke, »ker je jasno, če se bo za to akcijo zavzela duhovščina, bo ista sijajno izpadla«. Vse dobro in lepo. Toda, ker sede v Jugoslovanski matici tudi gospodje liberalci, ki so sodelovali pri sestavi te prošnje na »velečastito duhovščino«, opozarjamo te gospode na tole: Iz vrst njihovih prijateljev prihajajo v belgrajske časopise dopisi, ki sramotijo slovensko duhovščino in ji odrekajo nad ljudstvom vsak vpliv, ki da je prešel na liberalno učiteljstvo. (Glej »Pravda«.) Prijateljem teh liberalnih gospodov, ki sede v Jugoslovanski matici, so na cesti, v gostilni in na železnici »velečastiti« duhovniki samo farji, ki jih je treba pobiti. Naj bi gospodje iz Jugoslovanske matice, ki so slučajno liberalnega mišljenja, svoje prijatelje poučili, da naj govorijo resnico in naj se dostojno obnašajo — če pa ne, naj pa drugič pošljejo bloke na liberalne učitelje, ki imajo ves vpliv na ljudstvo.

d Na čekih ni dinarjev. Neki poštni urad nam poroča: V štev. 35. »Domoljuba« je objavljeno, da se smejo od 1. septembra naprej vpisovati zneski na poštinih nakaznicah in čekih samo v dinarski označbi.

To pa ni povsem točno. V dinarski veljavi se morajo vpisovati pač zneski na poštinih **nakaznicah**, za položnice čekovnega urada pa to ne velja in morajo biti položnice še nadalje izpolnjene **samo v kronski veljavi**.

d **Sužnji**. Čuden, čuden narod smo. Marsikateri Slovenec se sramuje samega sebe, ker ne zna s Srbom srbski govoriti. Obenem pa v dnu srca občuduje Srba, ker se noče učiti slovenščine.

d **Da je papež** odločno povzdignil svoj glas za tlačene istrske Slovence in Hrvate, liberalce tako boli, da so ta junaški klic čisto zamolčali ali pa se norčujejo. Tudi »Kmetijski list« molči.

Vzor Sokoli. Zadnji čas se je pred žužemberškim sodnikom moral zagovarjati radi tatvine mlad Sokol s pripetimi sokolskim znakom. »Kaj«, je rekel sodnik, »in to naj bo Sokol? Dol z znakom! Baraba ste, ne pa Sokol!« — Mi pa vemo, da je oboje mogoče: baraba in sokol in je celo to precej običajno. Žal, da je tako.

d **To je laži** G. dr. Ivan Lah razlaga mladini v »Zvončku« našo zgodovino o prvem stoletju naše države (v letu 2020). In tam pravi: »Celo tako daleč je prišlo, da so hoteli oni, ki so bili osvobodjeni, ukazovati onim, ki so jih osvobodili.« — To pa ni res. Pametno svetovati se še ne pravi ukazovati. Vsaj v slovenščini ne. Ampak to je res: Mi bi bili res radi prosti, rešeni i nne več sužnji. Tako smo pa prišli iz ene sužnosti v drugo, iz nemške v demokratiško. Tam so bile nad nami »ferordnunge«, tu »obznane«. Ime drugo, namen isti. In tisti, ki nas v sužnost porivajo, povsod isti: v Avstriji naprednjaki, sedaj demokrati. Tim nemško-slovenska zveza, tu ministrski in poslanjski stolčki, povsod pa bog Denar. Zato: Ne spačite zgodovine! Resnico piši vestni zgodovinar!

d **Ljubljanska porota**. Pri ljubljanski poroti je bila na smrt obsojena Marjana Krek, ki je na velikonočno nedeljo dala nstreliti svojega moža. — Rudar Martin Ravnikar je 4. junija na Vačah v jezi zaklal Franceta Korošca, s katerim sta se spila. Dobil je zato 3 leta. — Josip Guzelj, ki je oropal Franciško Krivčevu na Barju, je dobil tri leta. — Ljudevit Kos, star 20 let, je 18. maja t. l. ukradel svojemu stricu Matjeju Kosu, župniku v Leskoveci pri Škofji Loki 80.000 kron, ki je bil nabran za cerkvene zvonove. Hotel je tudi strica umoriti. Denar so dobili. Dobil je poldrugo leto. Kleparski pomočnik 30 letni Julij Derganc je nepoboljšljiv tat. Ker so ga zopet zasačili, je dobil 2 leti. — Jakob Turk, Franc Mršnik in Marija Švajgelj so prišli v Ljubljano in izvršili vlom v trgovini Schwab in Bizjak. Dobili so: prvi 3 leta, drugi 5, tretja poldrugo leto. Po prestani kazni se izženejo iz države. — Čevljarski mojster Jernej Stirm iz Spodnjih Stranj pri Kamniku je 17. majnika s sekiro umoril svojo 16 letno hčer, ker je mislil, da mu je ukradla nekaj denarja. Dobil je 8 let težke ječe s postom in trdim ležiščem dvakrat na leto. — Kmetijski list bo prihodnjič prinesel, da so bili vsi ti klerikalci in njihovi zločini sa dle-rikalne vzgoje. Kmetijski list zato ne bo prišel pred poroto, pač pa zna priti v norišnico.

d **Požar na Cvetežu**. Dne 20. avgusta je izbruhnil požar na skednju posestnice

Antonije Zibert na Cvetežu št. 2, občina Št. Lambert, kateri se je hitro širil in uničil skedenj s hlevom, pod, hišo, svinjak in kozolec. Zgorelo je tudi 65 mernikov omlatene pšenice, 20 mernikov ječmena in 120 mernikov drugega zrnja; tudi gospodarsko orodje je zgorelo. Skupna škoda znaša 350.000 kron. Požar je uničil tudi hišo, hlev in pod Jakovu Kotarju na Cvetežu št. 3. Škode ima Kotar 50.000 kron. Kaj je povzročilo požar, se še ni dognalo.

d **Ženska moda**. V veliki gneči je rekla mestna mati svojemu otroku: »Trdno se me drži za krilo.« — »Ne dosežem,« je zajokal otrok.

d **Če imaš maslo na glavi...** Veliki liberalni kolovodja dr. Brezigar je svoj čas kot uradnik na Dunaju verižil z nakaznicami na moko, kar z ozirom na veliko pomankanje, ki je vladalo med dunajskim prebivalstvom, ni bilo delo krščanskega usmiljenja. »Slovenec« ga je ob priliki, ko se je nekoč preveč silil v javnost s svojo liberalno modrostjo in »požrtvovalnostjo« opomnil na ta nečedna dejanja, ki so kaj primerna liberalnemu mišljenju. Ker so pa liberalci (samostojneži imajo tudi to slabost) najbolj takrat hudi, če jim očitaš resnično hudobijo, je g. dr. Brezigar tožil. Stvar je prišla pred poroto, Slovenčev urednik pa si ni pustil meniti nič tebi nič nahruliti in ni hotel zlesti pod klop: nastopil je dokaz resnice. In pri tem se je zgodilo, da je g. dr. Brezigar zlezal pod klop in posil za poravnavo. Ker se Slovenčev urednik ni šolal pri »Jutru« in »Domovini« je skazal usmiljenje pod pogojem, da dr. Brezigar plača vse stroške. In mož bo plačal okrog 50.000 kron. Pa upamo, da je takrat na Dunaju pri veriženju toliko zaslužil, da bo lahko plačal.

d **Pobožen notar**. Žalno opravilo po pokojnemu kralju Petru I. je bilo žužemberškemu pobožnemu notarju Carliju prekratko. Na vsak način je zahteval še maslo. — Zdaj pa res ne razumemo, zakaj se g. notar, ki tako ljubi dolga cerkvena opravila, ni udeležil maše in procesije na dan sv. Rešnjega Telesa, česar bi se bil kot uradnik pravzaprav moral. Morda se mu je zdelo, da je zadostil svoji dolžnosti že ponoči, ko je s svojim prijateljem sodnikom Jermanom romal od gostilne do gostilne in je ob pol 4. uri zjutraj pel gljivo podoknico pod znanim gostilniškim oknom? — Ali pa je g. notar samo takrat vnet za cerkev, ko upa, da bo lahko kaj »ošofal« na tukajšnjem dekanu, in ga bo potem lahko denunciiral na »Višjo upravo«? Bo najbrže to zadnje resnica.

d **Prireditve Pevske zveze**, ki se ni mogla radi kraljeve smrti vršiti v Kamniku, se bo vršila 9. oktobra v Ljubljani.

d **Novomeško orlovsko okrožje** priredi 18. t. m. v Toplicah pri Šmarjeti tabor z javno telovadbo. To bo prvi javni nastop mladega okrožja. Opozorjamo na to prireditve naša društva, kakor tudi vse z nami misleče in čuteče posameznike, da razvijejo v svrhu obilne udeležbe živahno agitacijo. — Ob 10. uri dopoldan bo po sprejemu gostov sv. maša s cerkvenim govorom, nato tabor. Popoldne javna telovadba, pri kateri bo sodelovalo tudi trebanjsko okrožje. Svira šentjernejska godba. Po telovadbi srečolov, šaljiva pošta itd.

d **Veliki romarski shod** pri sv. Joštu nad Kranjem bo tukaj tretjo nedeljo septembra, t. j. 18. septembra, na sam praznik Zalostne Matere božje, ne pa, kakor neki mislijo, na kvartno nedeljo.

d **Romanje na Planinsko goro**. Ker je vsled začasne državne meje dohod k romarski cerkvi Matere božje na Planinski gori brez potnega lista skrajno otežkočen, zato letos običajnega velikega jesenskega romarskega shoda na prazni Marijinega imena dne 11. septembra ne bo. Za one pa onstran meje, ki jim je dohod na Planinsko goro prost, bo pa božja služba omenjeni praznik ob 10. uri. — Župni urad v Planini, dne 30. avgusta 1921. — Ivan Lovšin, župnik.

d **Zgleden Sokol** je odvetnik dr. Mirko Triller v Radovljici. V ponedeljek dne 29. avgusta ob pol 1. uri ponoči je spustil tako zmerjanje in kvantanje po radovljiškem trgu, da so se okna odpirala in so ljudje čudom občudovali sokolskega duha, ki se je s tako izbranimi besedami vadi v govorništvu.

d **Novice iz Amerike**. Utonil je v Ameriki v jezeru Caroga 16 letni Alojzij Grašič iz Little Falls N. J. — Umrla je Pittsburghu Pa. Marija Baznik, doma iz Sv. Križa pri Kostanjevici na Dol. — V Biwabiku Minn. je umrl 72 letni Jakob Debeljak.

d **Točenje alkoholnih pijač** v sobotah in nedeljah prepovedano. Tako je sklenil ministrski svet, pa najbrže ne bo nič s to prepovedjo, ker jo bodo združeni gostilničarji znali ob pravem času preprečiti in kar je dobrega, se pri nas veliko lažje prepreči kot slabo.

d **Prebivalstvo naše države** je sestavljeno: iz ljudi, ki nameravajo dobiti kako politično službo; iz ljudi, ki nameravajo izgubiti kako politično službo, in iz ljudi, ki morajo dvakrat bolj trdo delati, da ohranjujejo prve in druge pri življenju.

d **Sokolski duh** se je v Tržiču ponoči od nedelje 28. avgusta na ponedeljek (alkohol!) na cesti pretepal z Nemci. Jugoslaviji je s tem obstanek zagotovljen. Sokolom se postavi spomenik.

d **Prostovoljno gasilno društvo** v Selciah nad Škofjo Loko priredi v nedeljo, dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v Društvenem domu narodno igro s petjem in godbo »Volkašin«. Igra obeta sijajen uspeh, ravno tako velika veselica, ki se vrši istotam. Vse prijatelje društva, ki ljubijo prirčno zabavo, opozorjamo na to prireditve.

d **Roparski umor v Gorjancih**. Na »Vahtih« ob državni cesti so našli ubitega moža. Bil je Amerikanec Mavser, kateri je šel, nič hudega sluteč, po državni cesti domov čez Gorjance. Mož se je vrnil iz Amerike precej bogat in je, kakor trde ljudje, nesel seboj pol milijona. Napadli so ga roparji, ki so na tej cesti smrti v zadnjih časih izvedli že več ropov in roparskih umorov. Streljali so na Mavserja, krogla ga je zadela, nato so ga pa še pobili in mu razbili lobanjo. Ljudje so zelo prestrašeni in ogorčeni, ker se ni še čisto nič storilo, da bi se roparska svojat polovila. Oblastnike nujno pozivamo, naj nastopijo z vso silo proti roparski svojati, katera lovi in pobija ljudi na Gorjancih. Da roparjev, kateri so ubili Mavserja, niso dobili, je takorekoč samoobsebi umljivo. Sumili so Mavserjevega brata, da je morilec, toda dokaz je v polni meri svojo popolno nedolžnost.

d **Mož je prišel** pozno ponoči domov. Potihem je šel v svojo sobo ter se splazil v posteljo. Žena ga je slišala in pomislila sama pri sebi: »Le čakaj, ostrašila te bom.« Zavila se je v belo rjuho ter šla k njegovi postelji. Mož jo je ves prestrašen vprašal s trepetajočim glasom: »Kdo je?« — »Jaz sem duh,« je zašepetala žena. — »O, potem ni nič hudega. Sem že mislil, da je moja žena.«

Gospodarski obzornik.

Srednja vinarska, sadjarska in poljedelška šola v Mariboru.

Ravnateljstvo državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru je došla telefonična vest s pristojnega mesta, da je v smislu svoječasne posveta odnosno sklepa strokovnjakov Slovenije ustanovitev srednje vinarske, sadjarske in poljedelške šole v Mariboru poleg obstoječe vinarske in sadjarske šole centralna vlada odobrila ter odredila, da se ima srednja šola že letos otvoriti. Vse podrobnosti še niso znane. Vendar je gotovo, da se bo prvo šolsko leto moglo začeti nekoliko pozneje kot navadno, menda šele meseca oktobra ali novembra 1921, na kar se zanimanci, ki žele obiskovati novo srednjo šolo, opozarjajo že zdaj. Splošni pogoji za sprejem so: starost najmanj 16 let, z dobrim uspehom dovršena nižja gimnazija ali realka ali meščanska šola; prednost imajo tisti, ki so razen tega obiskovali še kako drugo kmetijsko šolo ali so bili že v kmetijski praksi in so kmetijski sinovi. Učenci srednje šole so brez izjeme eksterenisti (izven zavoda stanujoči odnosno oskrbovani). Drugi končnoveljavni pogoji za sprejem se objavijo čim prej mogoče. Vsa možna podrobnejša pojasnila o zadevi daje do nadaljnjega ravnateljstvo vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

DENAR.

g 20 kronski zlatnik je dosegel na zagrebiški borzi vrednost 650 papirnatih kron.

Vrednost tujega denarja.

Denar	29. avg.	1. sept.	5. sept.
	K v	K v	K v
ameriški dolar	177 50	179 50	180 —
avstrijska krona	— —	— 18	— 17
čehoslovaška krona	2 12	— —	— —
angleški funt	— —	— —	— —
francoski frank	— —	14 14	14 20
italijanska lira	7 58	7 70	8 10
bolgarski lev	— —	— —	— —
carski rubel	— 26	— 25	— 22
grška dramma	— —	9 40	— —
nemška marka	2 06	2 12	2 05
rumunski lej	2 18	2 23	2 22
švicarski frank	— —	— —	— —
poljska marka	— —	— —	— —
mažarska krona	— —	— —	— —

CENE.

g Cene žita v Novem Sadu. Pšenica 1020 do 1050 K, rž 760 do 780 K, ozimni ječmen 800 do 830 K, moka 1540 K, otrobi 480 do 500 K.

g Cene slivam za 1 kg so 10 do 15 K v Bosni.

g Cene žitu v Zagrebu. Pšenica 1060 do 1070 K, kornuza 800—885 K, oves 775 do 785 K, mešani fižol po 850 K, moka 0 16.80 za 100 kg.

ŽIVINA.

g Živina in krnilo. Letošnja suša je zelo zmanjšala našo žetev. Od vseh žitnih produktov je najbolj uspela pšenica. Malo ji je škodovala pomladanska suša, toda dobila je še pravočasno potreben dež, ki je na dozorevajoče klasje zelo povoljno uplaval.

Največ pa trpe od suše krmila. Travniki so pri prvi košnji dali za 20—30 odstotkov manj kot lansko leto zaradi vročine spomladi. O drugi košnji ali otavi ni niti govora. Lahko trdimo, da je pridelek krme polovico manjši od lanskega leta. To je za naše gospodarstvo zelo pogubonosno! Naš kmet ima mnogo živine, gotovo trikrat več kot zadnja leta pred vojno. — Zato je naravno, da pri tako mali krmi tudi najboljši gospodar ne more preživeti svoje živine. Vsled tega padajo cene. Na velikem sejmu v Petrinju so plačali kupci za jalovo kravo 2000 K, a še pred 2 meseci se je moralo dati zanjo 6000 K. Kakšno škodo trpe vsled tega naši živinorejci, uvidi vsakdo, in ako upoštevamo, da bodo cene še naprej padale, potem gre ta izguba na milijarde. Da se temu odpomore, bi bilo treba dovoliti svoboden izvoz živine, brez carine in brez vsakih težkoč. O tem se je že večkrat razpravljalo. Narodni poslanci so zahtevali od vlade, da se olajša promet in opusti carina. To je dosedaj imelo le malo koristi, vse je ostalo kakor poprej, edino carina se je malo znižala.

g Cene prešičem v Mariboru za 1 kg žive vage: polpitani 30—36 K, plemenske svinje 26—28 K, 4—7 tednov stari prešiči 150—180 K, 8—11 tednov stari po 240 do 260 K, 3—5 mesecev stari 280—700 K.

RAZNO.

g Na državni kmetijski šoli na Grmu se prične novo šolsko leto 1921-22. dne 4. novembra t. l. Na zavodu je celoletna vinarska in sadjarska šola ter zimska splošna kmetijska šola (dva tečaja čez zimске mesece). Prva je namenjena učencem vinorejskih in sadjarskih krajev, druga pa učencem živinorejskih in poljedelskih krajev. Oskrbovalnica znaša mesečno 125 dinarjev in se vplačuje v naprej v dveh enakih polletnih obrokih. Učenci iz drugih pokrajin izven Slovenije plačujejo šolnine letno 125 dinarjev v naprej. Sinovom ubožnih posestnikov je oddati nekaj prostih in poluprostih mest. Prošnjam za sprejem je priložiti: domovnico, krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo o telesni in duševni sposobnosti, нравstveno izpričevalo, izjava starišev oziroma varuhov o plačevanju stroškov šolanja; oni ki prosijo za celoletno šolo za prosta mesta, imajo priložiti uradno potrjeno ubožno izpričevalo. S 7 dinarji kolokovane prošnje je vložiti pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu najkasneje do 1. oktobra t. l. V šolo se sprejmejo predvsem kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na lastnem gospodarstvu.

Vsa podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

g Na zimski kmetijsko-gospodinjki šoli v Repnjah (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 17. oktobrom t. l. Šola traja 6 mesecev od 17. oktobra t. l. do 15. aprila 1922. V zavod se sprej-

me 12 gojenk z vso potrebno oskrbo. Oskrbovalnica znaša 400 K na mesec v denarju, v živilih pa za celi tečaj 3 kg masti, 3 kg sladkorja in 30 kg pšenične moke. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 30. septembra t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodinjke šole v Repnjah p. Vodice na Gorenjskem.

g Veliki ljubljanski semenj je bil preteklo soboto otvorjen po trgovinskem ministru dr. Spahu ob navzočnosti državnih dostojanstvenikov in velike množice ljudi. Na semnju je zastopana naša industrija, v prvi vrsti slovenska. Nikoli si nismo mislili, da imamo na Slovenskem toliko in tako različno industrijo. O tem semnju bomo poročali podrobneje, posebno o stvarih, ki so važne za našega kmeta.

g Poziv. Srbski kmetovalci žele poslati nekaj svojih najboljših ukaželnih sinov-mladenčev vsaj za pol leta k našim kmetom v prakso.

Oddelek za kmetijstvo je trdno prepričan, da bi bila ta akcija za oba bratska naroda velike koristi; zato se z zaupanjem obrača na naše kmetovalce in toplo priporoča, da bi zlasti oni posestniki, ki nimajo zadosti delovnih sil, vzeli po enega ali več srbskih mladenčev na svoja gospodarstva v prakso.

Vajenci naj bi opravljali vsa kmetijska dela in naj bi imeli tudi isto hrano in stanovanje kakor vsi ostali člani dotične kmetijske družine.

Gospodarja bi moralo biti nadalje, skrb, da bi se vajencem primerno raztolmačilo vsako važnejše delo, da bi se preveč ne izkoriščale fizične sile mladenčev, in da bi se z njimi postopalo vedno in v vsakem oziru lepo.

Dolžnost dotičnega gospodarja bi bila tudi, da bi časih poročal o vedenju in marljivosti vajencev na gotovo mesto in da bi dovolil vsako službeno nadziranje vajencev.

Prijave za sprejem omenjenih vajencev naj se pošljejo podpisaneemu oddelku najkasneje do dne 20. septembra 1921. Pokrajinska uprava. — Oddelek za kmetijstvo.

Listek.

Prstan kraljice iz Sabe.

Angleški spisal Rider Haggard. — Poslovenil Franc Poljanec.

(Dalje.)

Nenadoma je, kot bi bil ustreljen padel na tla in nezavesten obležal. Proesor je vendar obdržal delec svoje pameti, dasi se mu je mešala. Začelo se mu je blesti in blodil je naši neumnosti, da smo se lotili takega popotovanja, »samo da ustreliimo par zverinskih levov,« in dasi mu nisem odgovoril, sem se srčno veselil njegovih pripomb. Nato si je menda začel predstavljati, da sem duhoven, pokleknil je v pesek in se začel obširno izpovedovati svojih grehov: kolikor sem razbral, dasi nisem na to reč prida pazil, zakaj jaz sem na svoje misli, so bili poglavito v tem, da si je na nepostaven način pridobil nekatere starinske predmete, ali da je druge prodal takih reči ukanih.

Da bi ga pomiril, sem izgovoril nad njim nekako odvezo, zakaj bal sem se, da popolnoma podivja, in naka se je ubogi Higgs prevrnil in mirno obležal pri Ormeju. Zares; on, prijatelj, ki sem ga vedno ljubil, zakaj njegove resnične napake so bile take, da so ga človeku prikupile, je bil mrtev ali prav blizu smrti, prav tako kot krasi mladi mož ob njegovi strani, in jaz sam sem umiral; groza je pretresala moje ude; grozni temni valovi se je zdelo, da se skoz prsi proti možganom valje nad moje življenjske moči, tam pa na čuden način izhlapevajo v zobčastih črtah in pikah; vse to sem zaznaval, videti pa v resnici nisem mogel. Veseli spomini iz moje davne otroške dobe so ostali v meni, posebno spomini na neko božično družbo, kjer sem srečal neko malo deklico, ki je bila oblečena kot vila, malo deklico s sinjimi očmi, ki sem jo skoro štirinajst dni iskreno rad imel; pa jo je pobila, potepala, požrla prikazen grozeče sence, ki čaka vsakega človeka, črna odprta preroditve, če sem se te preroditve tedaj sploh zavedal.

Kaj naj bi storil? Mistil sem, da bi zakuril ogenj; vsekako bi pomagalo preplašiti leve in druge divje zveri, ki bi nas sicer utegnile napasti preden bi bili popolnoma mrtvi. Bilo bi strašno ležati zapuščen, pa pri zavesti, pa čutiti njih kremplje, ki bi nas trgali. Toda nisem imel moči, da bi nabral kuriva. Če bi hotel to storiti, bi bilo treba dolge hoje, zakaj prav tu ga ni bilo več. Imel sem še nekaj nabojev — tri, da točno povem — v svoji puški repetirki. Ostale sem proč pometal, da se oprostim njih teže. Odločil sem se, da jih izstrelim, saj sem mislil, da mi v tem stanju ne morejo več pomagati, niti da si pridobim hrane, niti da se branim, dasi sem napak mislil, kakor se je izteklo. Bilo je močnejše, da bi, dsi v tej neskončni puščavi, vendar le kdo slišal strele, če pa ne — dobro, pa z Bogom svet.

Sedel sem torej in izstrelil prvi naboj in sem bil otročje radoveden, kam to kroga pade. Nato sem nekoliko časa zaspal. Zbudilo me je rivoenje hijene in videl sem v svetilkačiji se bližini njene žareče oči prav blizu sebe. Pomeril sem in streljal in zaslišal bolesten stok. Tei hijeni, sem pomislil, za zdaj ne bo treba več rane.

Molk pustinje me je obvladal; bil je tako grozen, da sem si skoraj hijeno nazaj želel za tovarišijo. Držal sem puško naravnost nad svojo glavo in sorožil tretji naboj. Nato sem vzel Higgsovo roko v svojo lastno, zakaj to je bila zveza — zadnja zveza s človeštvom in svetom — in lefel v družbo smrti, ki se je zdelo, da pada na me ne v črnih in duševnih pajčolanih...

Zbudil sem se in zapazil, da je nekdo v moje grlo vlival vodo. Nebesa sem sam pri sebi mislil, zakaj nebesa in voda sta ta čas pomenila mojemu umu eno in isto. Izpil sem je velik del, pa ne vse, kot bi jo pač potreboval, ampak toliko, dokler jo je vlijavec hotel dovoliti, nato sem se dvignil na rokah in nogah in se ozrl. Svit zvezda je bil v tem čistem puščavskem ozračju nenavadno jaseen; v njem sem zapazil obraz narednika Kvika, ki se je sklanjal nad menoj. Videl sem tudi Ormeja, ki je sedel pokonci, neumno vanj strmel, dočim mu je velik rumen pes, ki je imel glavo kot daga, lizal roko. Naenkrat sem psa spoznal; bil je tisti, ki ga je Orme kupil od nekega popotnega domačina in ga imenoval Faraona, zato ker je gospodaril nad drugimi psi. Še več. Spoznal sem oba velbloda, ki sta stala v bližini. Torej sem bil še na zemlji. — »Kako ste nas našli, narednik?« sem slabotno vprašal.

»Nisem vaš našel, doktor,« je odgovoril Kvik; »pes Faraon vas je našel. Za tak posel je pes veliko bolj spreten kot človek, zakaj on voha, česar človek ne more videti. Zdj pa, doktor, če se bolje počutite, izvolite pogledati gospoda Higgso, zakaj bojim se, da je končal.« Pogledal sem, in dsi nisem dobro videl, sem bil istega mnenja. Njegova brada je visela navzdol, ležal je medlo in nezavestno; v oči mu nisem mogel videti zaradi črnih očal.

»Vode!« sem dejal, in Kvik mu jo je vlij nekaj v usta, kjer je izginila.

Ker se še ni genil, sem mu odpel obleko in potipal srce. Izprva nisem mogel ničesar zaslediti; nato sem začutil kar moč najrahljše utripanje.

»Se je upanje,« sem dejal kot odgovor na vprašajoče poglede; »vi pač ne boste imeli žganja, ali ga imate?«

»Se nikoli nisem brez njega popotoval, doktor,« je Kvik nevoljno odvrnil in izvlekel kovinsko posodo.

»Dajte mu ga malo,« sem dejal, in narednik je ubogal z radodernostjo in uspeh je bil domala hipen, zakaj Higgs je zahropel in zakaslal ter sedel.

»Žganje; gusna stvar; abstinent! Vražja zvijača. Nikoli ne odpuštam. Vode, vode!« je z debelim in globokim glasom hitro zropotal.

Dali smo mu je in pil je obilno, dokler mu je res nismo hoteli več dati. Nato se mu je polagoma vrnila zavest. Potisnil je kvišku svoja črna očala, ki jih je ves čas nosil, in s svojimi ostrimi očmi strmel v narednika.

»Razumem,« je dejal. »Torej le nismo mrtvi, to je skoro kar škoda, ko smo se že prerili skoz strašne priprave. Kaj se je pripetilo?«

»Prav nič ne vem,« je odgovoril Ormee; »vprašajte Kvika.«

Toda narednik je ravno zažgal mal oženj in pristavljal vojaški kotel, ki je vanj zlij kon-servo z govejim izvlečkom, ki jo je bil z drugimi jedili prinesel iz naše zaloge za slučaj, da bi nas našel. V petnajstih minutah smo pili juho, prepovedal sem namreč za zdaj vsako trdo hrano; in, o! kakšna blažena pojedina je bila to. Ko je bilo končano, je Kvik prinesel nekaj volnenih odevi z velblodov, ki jih je po nas razgnil.

»Lézite, gospod'e, in spite,« je dejal; »Faraon in jaz bova stražila.«

»Zadnja reč, ki se je spominjam, je bila ta, da sem videl narednika, ki je bil skrajno veren mož; in ni se sramoval in je pokleknil na pesek in očitno molil. Kot nam je kesneje razložil, je pač menil, da se bo zgodilo, kar se ima zgoditi, toda vendar se mu je zdelo primerno, da se zahvali božji vsemogočnosti, ki je vse tako ukrenila, da je bila usoda v tem slučaju dobra, ne pa slaba; s tem mnenjem je vsak izmed nas soglašal. Njemu nasproti je sedel Faraon, upiral eno svojih zvestih oči v Ormeja in težko premišljeval. Ker je bil vzhoden pes, je brez dvoma razumel pomen očitne molitve; ali pa je morda mislil, da mora biti tudi on deležen hvaležnosti in zahvale.

Ko smo se zbudili, je bilo solnce že zelo visoko; in da nam dokaže, da se nam ni sanjalo, je Kvik pekel nad ognjem slanino iz konserv, dočim je Faraon mirno sedel in pazil nanj — ali pa na slanino.

»Poglejte,« mi je dejal Orme in pokazal proti gorovju, »še milje so daleč. Bilo je blazno misliti, da bi jih mogli doseči.«

Prikimal sem, nato pa sem se obrnil in strmel proti Higgso, ki se je pravkar vzbujal; bilo ga je namreč res čudno pogledati. Njegovi zmršeni rdeči lasje so bili polni peska, njegova dolnja obleka je izginila. Očividno je na kakem počivališču na naši poti odvrget nje ostanke, ker so mu njegove ranjene ude še bolj ranili; njegova lepa koža je bila z obrazom vred kepa mehurjev, ki jih je užgalo solnce. Bil je v resnici tako izpremenjen, da bi ga njegov najhujši sovražnik ne spoznal. Zdehal je, se razpotegnil, kar je vedno dobro znamenje pri ljudeh in živalih, ter vprašal po kopeli.

»Bojim se, da se boste morali okopati tu v pesku, gospod, prav kot umazani Arabci,« je dejal Kvik in pozdravil. »Ni je vode v tej suhi krajini, da bi je preostajalo za kopanje. Vzel sem pa zavoj vazeline, tudi ščetko za lase in ogledalo,« je dodejal ter izvlekel navedene predmete.

»Prav tako, narednik,« je dejal Higgs, ko jih je sprejel; »bilo bi bogokletno misliti na vodo, da bi se umival. Nič več je na tej poti ne nameravam zapravljati.« Nato se je ogledal v zrcalu, ga vrget na pesek in zavpil: »O moj Bog! ali sem to jaz?«

»Pazite, prosim, gospod,« je resno dejal narednik; »oni dan ste mi pripovedovali, da pomeni nesrečo, če kdo razbije ogledalo; pa tudi nobenega več nimam.«

»Proč ga vzemite,« je dejal profesor; »jaz ga nič več ne potrebujem; doktor, pridite in namažite mi obraz; da, in še ostali život, če imate vazelina dovolj.« Tako smo drug drugega obdelovali z mazilom, kar nas je izprva strašno skelelo, nato smo pa varno posedli k zajutreku.

»Narednik,« je dejal Orme, ko je izpil svojo peto čašico čaja, »zdaj pa nam pripovedujte svojo zgodbo.«

»Ni prida zgodbe, kapitan. Ti zevski tiči so se vrnili brez vas. In ker nisem znal jezika, si z njih pripovedovanjem nisem mogel nič pomagati. No pa sem takoj dal razumeti Šadruhu in drugovom, da, smrtni veter ali ne smrtni veter — kakor ga imenujejo — oni morajo iti z menoj, da pogledamo za vami, in nazadnje smo se dvignili, dsi so rekli, da sem norec, ker ste gotovo mrtvi. Pa sem vprašal tega tiča Šadraha, če hoče tudi on biti mrtev,« — in narednik je divje posegel po svojem revolverju — »Ta vse vñemar pušča.

(Dalje.)

Ljudska posojilnica v Celju
Beli vol, obrestuje hranilne vloge
počeni s 1. septembrom 1921
po 4% oziroma vezane 4 1/2%
vloge po
Rentni in invalidni davek plača posojilnica sama.

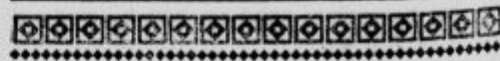
Varčna gospodinja rabi edino le

GAZELA MILO

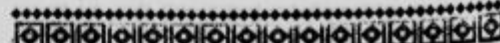
ki je najboljša in najceneje.

Manufakturno blago

se kupi najceneje pri Angeloslav Hrastnik, Karlovska cesta 8, Jerancji.

DNE 24. IN 25. SEPTEMBRA SE VRŠI
KATOLIŠKI SHOD V ZAGORJU OB SAVI
ZA ŠMARTENSKO IN POLOVICO MO-
BAVSKE DEKANJE.

IZJAVA.

Podpisana Katarina Skala, služkinja, preključujem s tem vse obredljive besede, katere sem govorila po Metliki od črnomaljskih gospodov in se gibaljujem, da so odstopili od tožbe. 3202

Katarina Skala, črnomelj.

ženitna ponudba.

Trije mladeniči do 30 let stari, s posestvom, iščejo tem potom vslad pomanjkanja družbe, znanja z gospodičami, ki imajo pridne roke in čisto srce. Na premoženje se ne ozira. — Ponudbe je poslati pod šifro »Tropesna detelja«, pošto leže Smednik. 3106

Harmonij, skoraj nov, z 11 registri in 3 vrst. jez., primeren za cerkev ali poučevanje petja, se proda. — Pojasnila daje IVAN ZUPAN, fotograf, Bukovca, pošta Vodice nad Ljubljano. 3070

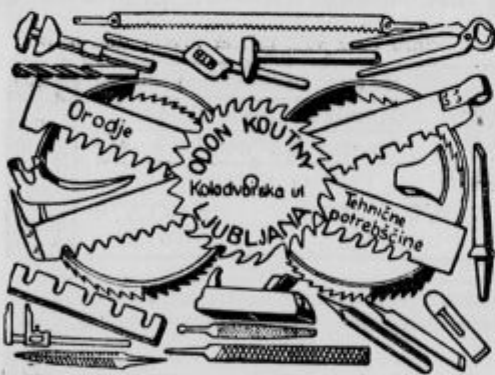
Proda se več sob enostav. moderne **hrastove oprave**

obstoječe iz: 2 visokih omar, 2 postelj, 2 nočnih omaric z umetnim marmorom, 1 umivalnika z umetnim marmorom, 1 mize, 3 stovov, eventuelno posamezni deli po znižani ceni.

Strojno mizarstvo **M. Gogala, Bled.** 2978

VAJENEC

se sprejme takoj, star pod 14 let. Hrano in stanovanje pri meni. **FRANC WISJAN**, izdelovatelj vozov, Kolodvorska ulica štev. 25, Ljubljana. 3130

Razpisuje se služba

občinskega tajnika in organista

v Dolenji vasi p. Ribnici, Dolenjsko. Ponudbe naj se naslove na županstvo.

Kupujemo suhe gobe

poročamo pa vse vrste semen za poletje in jesen! — Sever & Komp, Ljubljana, Wolfova ulica štev. 12.

ZASTOPNIKA

za Jugoslavijo išče prvovrstna tovarna za hladevino in trakove v Warnsdorfu proti visoki proviziji. Prijazne ponudbe delavnic, v stroki dobro izurjenih gospodov sprejema anonimna ekspedicija NOWEY & SCHNEIDER v Warnsdorfu, C. S. R., pod šifro »Gut eingeführt 5405«. 3122

Večje posestvo

v ravnini in pri cesti naproda z vsemi gospodarskimi poslopi, 40 mern. posetve njiv, 4 travniki, 2 gozda, vinograd s hramom vred. Vse v dobrem stanju. Oglasiti se je pri lastniku **Ign. Gregorčiču**, Sela 4, p. Belacerkev, žel. postaja Novomesto.

Ponudite nam v nakup vsakovrstne poljske pridelke

kakor tudi izdelke domače industrije. Rabimo poleg vsakovrstnih poljskih pridelkov

tudi pitane prešice, vino, žganje, suho sadje, orehe, med, ješprenj, kašo, ajdo, sploh vse, kar rabi delavska in kmečka hiša.

Ali ste že član naše zadrage, ki ima prodajalne v mnogih krajih Slovenije?

Rabimo zanesljive trgovske moči z dobrimi priporočili v špecerijski, manufakturni in mešani stroki in knjigovodje. — Ponudbe na:

I. delavsko konsumno društvo,

Ljubljana, Kongresni trg 2. 3075

Krasno POSESTVO pri Celju.

64 orolov, skoraj vse novo gospodarsko poslopje, z lepim malim gradičem in vsem živim (2 konja, 4 voli, 4 krave in 6 telic) in mrtvim inventarjem se takoj za 1.200.000 kron proda. — Vpraša se pri

3040 **R. Stermecki, Celje.**

DEKLA

pridna, poštena, vajena vsakega kmetiškega dela, se sprejme takoj v župnišču. Kje, pove uprava Domoljuba pod št. 3051.

Uzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru.
2. Zvonove proti razpok in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.

Skupno premagamo skupne težave! Svoji h svojim

Anton Kunstek Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4, priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevlj. potrebščin

na drobno in debelo.

Agitirajte za 'Domoljuba'

Hranilnica in posojilnica v Mežici

ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 18. sept. 1921 ob 11. uri v svojih uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Potrjen računski zaključek za leto 1920. 4. Volitev načelnika. 5. Slučajnosti. — K občni udeležbi vabi odbor.

LEPO POSESTVO

poslopje, njive, košenine, gozd, 6 oken kozolen, vse v dobrem stanju, se proda. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava lista pod št. 3197.

Modna

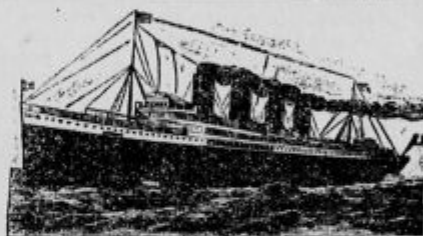
in manufakturna trgovina.

— »PRI IVANKI« —

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

naznanja svojim cenj. odjemalcem, da je dospela velika množina blaga za jesen in zimo, n. pr.: sukno za moške in ženske obleke, za površne suknje, in plašče, barben, blačevina, žamet, kotenina, bela in pisana, blago za srajce, volneni robei, volneni plet, evih, odeje v raznih barvah, posebno za neveste, in razno drugo blago predvojne kvalitete.

Za čas »Ljubljanskega sejma«, od 3. do 12. septembra se nudi posebno velika izbira ter nizke cene.

Iz HAVRE v AMERIKO samo 6 dni.

Edino najkrajše črte preko HAVRE CHERBOURG in ANTWERPEN v NEWYORK.

Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja edino konc. potovalna pisarna

IVAN KRAKER v Ljubljani

Kolodvorska ul. 41 blizu glavnega kolodvora.

NAZNANILO. P. n. občinstvu si dovoljujem vljudno naznaniti, da sem otvoril v Ljubljani v Novem Vodmatu 189

delavnico bakrenih in kovinastih izdelkov.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela in popravila, posebno se priporočam za pocinkanje kotlov, kotlov za žganjekuho, za pranje in štedilniških kotlov itd.

Za cenj. naročila se vljudno priporočam ter zagotavljam točno, solidno in strokovno izvršeno delo po zmernih cenah. Z odl. spoštovanjem

Maks Weiss, bakrokotlar.

BRINJE prvovrstno novo blago se zopet dobi
pri **Franc Pogačniku**
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Prvovrstna ES-KA KOLESA

Najfinejše predvoj-
no kvaliteto blago.

I. GOREC, Ljubljana
Gospodarska cesta 14.

Novo dospeli CERKVENI ZVONOVI
pravi iz bron, desetletno jamstvo.
Na zalogi okoli 50 komadov razne
veličine pri tvrdki:
METALLUM d. d., ZAGREB
Ilica br. 134. Telef. 1-98.
Zahtevajte cenik!

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja te moja
najbolje preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot:
proti poljskim in hišnim mišim 12 K, za podgane 16 K,
za ščurke, posebne močne vrste 20 K, posebno
močna tinktura za stenice 15 K, uničevalec moljev
10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, mazilo
proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri
živali 6 in 12 K, prašek za uši v obleki in perilu
10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in na ze-
lenjavi (unič. rastl.) 10 in 20 K, prašek proti mravljam
10 in 20 K. Preprodajalcem popust.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

IV. JAX IN SIN

Dunajska cesta št. 15, LJUBLJANA

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Roborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz to-
varne v Lincu. — Ustanovljena
l. 1867. — Došlo je ravno kar
večje število strojev za
vsako obrt.

Vezenje poučuje brezplačno.
Pisalni stroji „ADLER“.
Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Sigris, Waffnerad.

Cosulich-Line

(prej Austro-Amerikana)

Trst - Amerika

prevažna potnike v New-York redno 3 krat
v južno Ameriko po 1 krat mesečno. Pojas-
nila in prodaja vozniških listov.

Simon Kmetec

glavni zastopnik za Slovenijo. — Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26.

Odplov brzo parnika President Wilson 18. septembra
poštnega parnika Argentina 30. avgusta
Bolvedere 22. oktobra

MASTIN v krmo, angleški krmilni prašek za
živali, po pošti 5 zamotkov po 1/4 kg
za 50 kron. Glasom ukaza deželne
vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekar-
nari, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne
zadruga. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek
zajutrek za odrasle, daje bolnikom
kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo
se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na
tisoče zahvalnih pism. Po pošti 5 zamotkov
po 1/4 kg 100 kron.

GARJE kraste, lišaje odstranjuje pri človeku
in živalih Naftol-mazilo, ki je brez
duha in ne maže perila. — 1 lonček
za eno osebo po pošti 15 kron pri

TRNKOCI, lekarna, Ljubljana, Slovenija SMS.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

LJUBLJANA

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute

: po najugodnejših dnevnih cenah. :

Ima poseben torzni oddelček. Prevzema vse bančne posle.

Telefon šte. 3.

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburgova ul. 4.

PODRUŽNICE:

MARIBOR

Gospodarska ul. 38.

NOVO MESTO

Glavni trg.

KOČEVJE

št. 39.

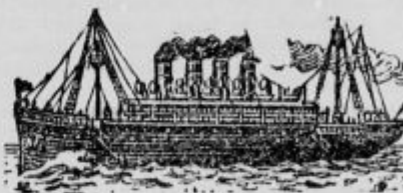
Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, za-
pestnice in srajce.

KUPI SE 1000 borovih drogov
do 1500 komadov
za električni daljnovod 8-5 m do 10 m dolžine proti
takošnji dobavi. — Cenjene ponudbe na: 2925
»Elektrarna Zagrac d. d.« v Višnjigori.

KMETOVALCI! Kupujem po najvišjih dnev. cenah
pšenico, rž, ječmen, oves
I. ROJC, Selo-Moste pri Ljubljani.

Angleška parobrodna družba CUNARD LINE.

Odprava potnikov I, II in III. raz-
reda preko TRSTA-REKE in
CHERBOURGA v NEW YORK.

Sprejema naročila za prostore na
parnikih za Grčijo, Anglijo in Ame-
riko ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

CUNARD LINE,

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26.

Potrebno in koristno je,

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem
posredovanju potom kr. pošto-čkovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli,
in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari do-
movini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah, Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem
slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi
prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje se poslal, ker bo mislil, da
smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po uradni preiskavi
pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zau-
panje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet neki denar.
Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega po-
slovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da
priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke,

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Ministrstvo financ kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

7% drž. investicijsko posojilo 1. 1921 v iznosu Din. 500,000.000.—

POZIV NA VPIS.

Minister financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27. junija 1921 Dšt. 7941 vzakonjene s členom 130 Ustava pozivlja na vpis

7% drž. investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500,000.000

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra, kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje zapčetih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je Din. 500,000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 števil, obresti so 7%, na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakoršnega koli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imejteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija začenja 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanje ali odku-

pom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebna svota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavčije, uporabljati za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podjetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih predpisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih, srežkih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojb v kraljevini.

Vpis se bo vršil od 1. do 30. septembra 1921

pri vseh denarnih zavodih Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj navedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini). Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor. — Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine S. H. S. poročilo o skupni porabi istega.

BEOGRAD, meseca julija 1921.

Minister financ **dr. Kosta Kumanudi** l. r.

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Ženske ure
Uhani
Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine
F. ČUDEN
LJUBLJANA 22, Prešernova 1.
Zahtevajte ponudbe!

Pohištvo

za vse sloje dovršeno, trpežno in ceno, kakor tudi vse vrste lapelniška dela
pripo- **BRATA SEVER** Ljubljana, Gosposvet-
ročela ska cesta 13 (Količej.)

Hlode, trame in gozdne parcele

kupuje **Lesna družba Ilirija**, Ljubljana,
Kralja Petra trg št. 8, pred sodnijo.

Prvovrstne PFAFF šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo
ter posamezne dele, igle, olje itd. za vsakovrstne
šivalne stroje priporoča **Ign. Vok**, Ljubljana,
Sodna ulica št. 7.

Novovpeljana
— trgovina — **K. Pečenko**
Ljubljana, Sv. Petra c. 13 (vogal Kolodvor. ul.)

Usnje ter potrebščine.

Cene konkurenčne, postržba solidna.

Družba „IMPEX“

Ljubljana, Krekov trg št. 10

kupuje vse vrste

klavno živino

in prašiče

po najvišji ceni.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. v Ljubljani

posluje začasno v prostorih Za-
družne zveze, Dunajska c. 38/I.

Podružnice:

SOMBOR, MARIBOR, DJAKOVO, SPLIT.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombar-
dira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute
in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na
vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne
transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne Razredne Loterije.

Izplačuje svojim klijentom vsak znesek
brez odpovedi v gotovini.

Zahtevajte cenik
zastonj in pošt-
nine prosto!

Zahtevajte cenik
zastonj in pošt-
nine prosto!

H. Suttner, Ljubljana št. 1

Mestni trg št. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.